

LISTY UNIVERZITY OBRANY

ČERVENEC 2009

www.natodays.cz

Dny NATO v Ostravě

16. - 20. 9. 2009

Vstup na celý program je zdarma.

ORGANIZÁTOŘI

HLAVNÍ PODPORA

PODPORA

GENERÁLNÍ PARTNER

HLAVNÍ PARTNER

HLAVNÍ MARKETINGOVÝ PARTNER

OFICIÁLNÍ DOPRAVCE

OFICIÁLNÍ TECHNICKÁ PODPORA

MEDIÁLNÍ PARTNER

LISTY UNIVERZITY OBRANY

Měsíčník Univerzity obrany

Ročník 5 / číslo 11
akademický rok 2008/2009

Vydavatel
Univerzita obrany
Kounicova 65, 612 00 Brno
IČ: 60162694
www.unob.cz

Redakce
Oddělení vnějších vztahů UO
Kounicova 65, 612 00 Brno
Telefon: 973 443 203
Fax: 973 442 160
E-mail: listy@unob.cz

Vedoucí redaktor
Mgr. Zdeňka Dubová
zdenka.dubova@unob.cz

Redakční rada
předseda
pplk. RNDr. Antonín Müller, CSc.
místopředseda
Dr. Miloš Dyčka, CSc.

Grafická úprava a zlom
Marek Sobola
Vydavatelské oddělení UO

Tisková příprava a tisk
MO ČR – PIC
(Prezentační a informační
centrum, Rooseveltova 23,
161 05 Praha 6)

V jednotkách ozbrojených sil
rozšiřuje PIC MO a UO

Evidenční číslo
MK ČR E 15403

Uzávěrka čísla: 17. 7. 2009
Číslo 11 vyšlo: 30. 7. 2009

Z OBSAHU

Slavnostní vyřazení
absolventů FVZ UO

3

S řidičem Univerzity obrany
na téma cestování

14-15

Inspekce pod Atomem
aneb „erasmové“ ohlédnutí

5

Mezinárodní seminář
Trenčínské univerzity

17

Česko-slovenské cvičení
ALPE a BŘEZINA

10-11

Příslušníci UO pomáhali
při letošních povodních

18

● OBJEKTIVEM

Červenec – měsíc vrcholících státních zkoušek

Závěr akademického roku bývá ve znamení prověrek celoroční (nebo i několikaleté) práce studentů. Dne 14. července proběhly na Univerzitě obrany také státní zkoušky studentů učební skupiny 23-3ŘLP. Pozvání do státní komise přijali také ředitel Odboru vojenského letectví plk. gšt. Ing. Petr Brouček a vedoucí Katedry speciální techniky Trenčínské univerzity A. Dubčeka pplk. v zal. doc. Ing. Peter Lipták, CSc. Před-

seda komise plk. v zal. doc. Ing. Miroslav Janošek, CSc. vyjádřil za celou komisi uspokojení nad hlubokými znalostmi odborné problematiky studentů letového provozu Katedry letectva a popřál jim mnoho úspěchů v praktickém výcviku a plném uplatnění na funkcích u leteckých základen.

Mir

Slavnostní vyřazení absolventů kariérových kurzů

Nová radnice města Brna byla ve čtvrtek 25. června 2009 dějištěm slavnostního vyřazení, na kterém z rukou náčelníka Generálního štábu AČR generálporučíka Vlastimila Picka a ředitele Ústavu strategických a obranných studií UO plukovníka gšt. Miloslava Váchy převzalo třicet devět důstojníků osvědčení o absolvování kariérových kurzů.

Šlo o 22. ročník kurzu Generálního štábu armádního generála Ludvíka Krejčího a 7. běh kurzu vyšších důstojníků, které realizoval Ústav strategických a obranných studií (ÚSOS) Univerzity obrany v rámci programů celoživotního vzdělávání vyšších důstojníků.

Vyřazení se dále zúčastnili rektor-velitel Univerzity obrany brigádní generál v záloze Rudolf Urban, náčelník štábu Velitelství společných sil plukovník gšt. Bedřich Vaculík a další členové akademické obce UO i rodinní příslušníci absolventů.

S úvodním projevem vystoupil ředitel ÚSOS plukovník gšt. Miloslav Vácha, který na adresu čerstvých absolventů řekl: „Jsem přesvědčen, že odcházíte ke svým jednotkám, útvarům a zařízením AČR s mnohem vyšším odborným teoretickým aparátem, než s kterým jste sem přišli. Při provádění obhajob závěrečných prací a závěrečných zkoušek jste prokázali dobré znalosti, za což vám všem patří dík a uznání. Nechtějte vám absolvovaný kurz motivem i pro další vzdělávání a celkový rozvoj vaší osobnosti.“

Součástí programu slavnostního vyřazení absolventů kariérových kurzů bylo také ocenění absolventů. Za výtečné plnění studijních povinností a výborné výsledky u závěrečných zkoušek věcný dar náčelníka Generálního štábu AČR obdrželi plukovník gšt. Pavel Rybák a major Vlastimil Kršek, cenu rektora-velitele UO získali podplukovník gšt. Jan Österreicher, majori Luděk Ovčarik a Miroslav Mašita, věcný dar velitele Společných sil AČR převzali plukovník gšt. Karel Klínovský a major Stanislav Kováč.

K absolventům přednesl svůj krátký projev také generálporučík Vlastimil Píček. „Česká armáda v současné době pokračuje ve své zásadní reformě. Splnění jejího programu a cílů bude záviset především na lidech, na vojácích a důstojnících a na jejich schopnosti vyrovnat se s novými požadavky. Také vy, čerství absolventi právě ukončených kurzů, se vrátíte ke svým útvarům a převeztete svůj díl odpovědnosti za kvalitní uskutečnění reformy,“ řekl mimo jiné náčelník Generálního štábu AČR. Na závěr všem poblahopřál k dosaženým studijním výsledkům.

Text: Pavel Pazdera, foto: Bohumil Vlk

Slavnostní vyřazení absolventů FVZ

V pátek 26. června 2009 proběhlo slavnostní shromáždění akademické obce Fakulty vojenského zdravotnictví UO v Hradci Králové při příležitosti promoce a vyřazení absolventů. Slavnostního aktu se kromě vedoucích představitelů fakulty a rodinných příslušníků absolventů zúčastnila i řada významných hostů.

Mezi nimi byl také náměstek ministra obrany Ing. František Padělek, rektor UO brig. gen. v.z. prof. Ing. Rudolf Urban, CSc., plk. MUDr. Zoltán Bubeník ze Správy zdravotnického zabezpečení AČR, proděkan Lékařské fakulty UK prof. MUDr. Vladimír Geršl, CSc., děkan Farmaceutické fakulty UK doc. PharmDr. Alexander Hrabálek, CSc., primátor města Hradec Králové Ing. Otakar Divíšek a královéhradecký biskup Dominik Duka.

Po přednesení úvodního projevu děkanem FVZ plk. prof. MUDr. Romanem Prymulou, CSc., promotor – proděkan pro studijní a pedagogickou činnost pplk. Ing. Miroslav Procházka, Ph.D., seznámil přítomné s výsledky ukončení studia posluchačů fakulty a splnění všech podmínek k účasti na slavnostním vyřazení a promoci. Složením slibu v latinském jazyce a převzetím diplomů nabyli absolventi magisterského studijního programu titul doktor medicíny. Absolventům byly přečteny rozkazy ve věcech personálních (povyšování do vyšších hodností) a ve věcech udělení odměn. Poté jednotliví absolventi převzali z rukou děkana a rektora odměny a věcné dary udělené děkanem fakulty, rektorem UO a ministrem obrany.

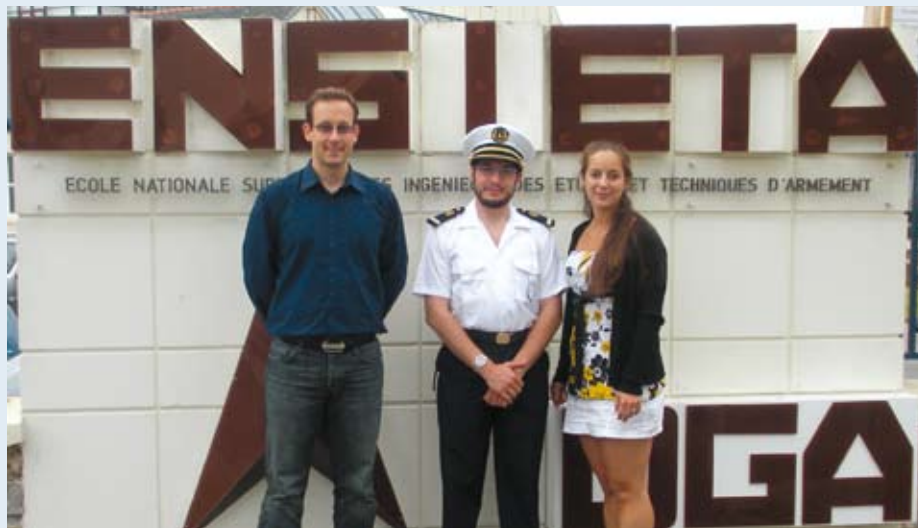
Následovalo slavnostní vyřazení a předání diplomů absolventům doktorských studijních programů, kterého se ujal proděkan pro vnější vztahy a rozvoj pplk. doc. MUDr. Roman Chlíbaek, Ph.D. Ve školním roce 2008/2009 studovalo v doktorském programu celkem 79 studentů, 8 z nich úspěšně obhájilo své disertační práce a 6 přítomných absolventů převzalo z rukou rektora a děkana doktorské diplomy.

Na závěr slavnostního vyřazení vystoupili se svým projevem náměstek ministra obrany, rektor UO a děkan Farmaceutické fakulty UK. Zástupce absolventů ve svém závěrečném vystoupení poděkoval všem učitelům, akademickým pracovníkům a rodičům za jejich péči a trpělivost. Akt slavnostního vyřazení byl ukončen studentskou hymnou „Gaudeamus igitur“.

Text: pplk. doc. MUDr. Roman Chlíbaek, Ph.D.
Foto: Lenka Hrdličková

Na zkušené ve Francii

Začátkem dubna odjeli do Francie na tříměsíční výměnný pobyt v rámci programu Erasmus npor. Ing. Miroslav Šebela, pracující jako odborný asistent na Katedře systémů PVO a současně studující dálkovou formu doktorského studijního programu spolu s npor. Ing. Markétou Mazálkovou, asistentkou z Katedry komunikačních a informačních systémů a studentkou kombinované formy doktorského studijního programu. Jejich dočasným domovem se stala vysoká vojenská škola ve Francii ENSIETA (École Nationale Supérieure d'Ingénieurs des études et techniques d'armement) nacházející se v severozápadní části Francie, ve městě s velkou vojenskou historií – v Brestu.

Před pár dny jste se vrátili za studijního pobytu ve Francii. Jaké byly vaše první dojmy?

První dojem bylo velké nadšení. Všichni nám vycházeli vstříc, byli moc milí a přátelští. Po vyřízení ubytování a prohlídce školy nám ukázali laboratoř, kde jsme později pracovali. Poté nás samozřejmě čekala spousta vyřizování – povolení ke vstupu, vyplňování formulářů atd. Druhý den jsme zjistili, že povolení je zde potřeba mít snad na všechno. Každý student, který chce například sportovat, musí předložit potvrzení od lékaře, že to jeho zdravotní stav umožňuje. Naštěstí jsme ho mohli vyřídit elektronicky s naším ošetřujícím lékařem a tak nebylo nutné absolvovat komplexní lékařské vyšetření v Brestu.

Jak probíhala vaše výuka?

Vzhledem k tomu, že jsme studenti doktorského studijního programu, byl náš studijní

program odlišný od studentů bakalářského a magisterského studia. Na začátku pobytu nám vedoucí práce Ali Kenchaf stanovil problematiku, které jsme se měli věnovat a která se následně stane součástí naší disertační práce. Velkou výhodou byla možnost konzultace a spolupráce s místními doktorandy řešícími obdobnou problematiku. Velmi jsme ocenili místní knihovnu, která je vybavena nejnovější místní i zahraniční literaturou.

Kdybyste měli stručně shrnout, co vám studium na francouzské škole dalo nejvíce, co by to bylo?

Velkým přínosem byl odlišný pohled na metody řešení problematiky. Vedení práce a spolupráce se školitelem bylo velmi intenzivní s důrazem na individuální přístup. Na druhou stranu tady studentům ponechávají možnost vypracovat si studijní plán, který je po konzultaci schválen, ale o to důsledněji se dbá pak na jeho dodržení.

Určitě se nedá vyhnout porovnání zdejší školy s naší univerzitou. V čem vidíte největší rozdíl?

Místní škola není jako Univerzita obrany. Ze 70 % je tvořena civilními studenty. Zbytek tvoří vojenští studenti, kteří jsou vysláni od útvarů, aby si doplnili technické vzdělání. Všichni studenti chodí v civilním oblečení, pouze na závěrečné zkoušky nosí uniformu. Dalším rozdílem, který platí pro všechny školy, je jiný vzdělávací systém Francie.

U nás se běžně nepotkáváte s lidmi jiných národností a nemůžete sdílet kancelář s jedním kolegou se zámořského regionu Francie Ile de Réunion a druhým z Polska, jenž většinu svého života strávil v Maroku...

Tříměsíční pobyt v cizí zemi není sice dostatečnou dobou k hlubšímu poznání, ale přece jenom se zeptám, jaké dojmy a vzpomínky jste si z Francie dovezli domů?

Nevíme, co zmínit dřív, protože život tady byl naprosto odlišný. Počínaje počasím, které bývá nevyzpytatelné a podobné anglickému, konče pracovní dobou, která je od osmi do sedmácti hodin s hodinovou pauzou na oběd.

Zdejší strava je kapitola sama o sobě. Snídaně byly sladké a stejné každý den. Polévky se nepodávaly. Občas jsme narazili na kuriozity typu řízek s těstovinami, smažená ryba s rýží. Téměř se zde nejlí brambory, zato byl výběr v předkrmech, dezertech a k hlavnímu jídlu se často podávalo jehněčí, skopové, hovězí, mořské ryby a mořské plody.

Postupem času se přestanete podívat i nad zdejším zvykem – vítat se každý den s kolegy podáním ruky nebo líbáním žen na tvář.

A co se týče ubytování?

Bydlení bylo v podstatě podobné kolegům naší univerzity. Co jsme tam ovšem postrádali, byla kuchyňka vybavená ledničkou a vařičem, takže jsme byli odkázáni na stravování v restauraci. Velkou výhodou byl místní studentský klub, o který se starají studenti a pořádají v něm různé koncerty, soutěže, grilování.

**Ptala se: Mgr. Zdeňka Dubová
Foto: npor. Ing. Miroslav Šebela,
npor. Ing. Markéta Mazálková**

Inspekce pod Atomiem aneb „erasmové“ ohlédnutí

Náplní mé cesty do Bruselu ve druhé polovině června bylo i setkání s pěti studenty Fakulty vojenských technologií, kteří tou dobou završovali nejen svůj první erasmovský pobyt na Royal Military Academy (RMA), ale první studentský erasmovský pobyt naší školy vůbec.

Studenti byli veskrze spokojeni, i když zkoušky měli teprve před sebou. Spokojeni byli se začleněním se do studentského kolektivu, s ubytováním v areálu RMA za symbolickou částku a rovněž s poskytnutím levné stravy v něm. Velice kladně hodnotili ale i úroveň výuky a její srozumitelnost. Protože vždy je dobré znát pohled z obou stran, ptal jsem se na hodnocení průběhu pobytu i plukovníka Philippe Siscota, který je na RMA zodpovědný za přípravu letectva a který měl studenty (tedy až na jednoho) na starosti po odborné stránce. Z jeho úst zněla jen chvála. Bylo příjemné slyšet, že naši studenti plnili své povinnosti skoro až příkladně a že neočekává problémy u zkoušek na závěr pobytu, což mi ostatně potvrdil při následném setkání po nich. Spokojenost byla oboustranná a jediná věc, na kterou si studenti při našem setkání stěžovali, byla nedostatečně včasná informovanost o erasmovském pobytu v za-

hraničí. Již nyní jsme tedy domluvili, že v následujícím akademickém roce vyšle UO do Bruselu dva studenty leteckých specializací a jednoho „zbraňáře“ a že vzhledem ke struktuře jejich a našeho akademického roku by byl optimální druhý semestr magisterského studia.

I když se k potenciálním zájemcům dostane tato informace v předstátnicovém shonu na závěr bakalářského studia, věřím, že nezapadne a že ji v zimním semestru náležitě využijí.

**Text: pplk. RNDr. Antonín Müller, CSc.,
náčelník studijního oddělení UO**

Portugalské kredity

Ve druhém zářijovém týdnu, přesněji od 6. do 12. 9. 2009 se v Lisabonu uskuteční další akce Military Erasmu, jejímž cílem je kromě již deklarovaného prohloubení spolupráce na úrovni přípravy důstojnického sboru rovněž zvýšení znalostí o strukturách a poslání EU, zejména s ohledem na vojenství.

V rámci týdenního semináře by si studenti vojenských škol zemí EU měli rozšířit a prohloubit své znalosti o ESDP (European Security Defence Policy) a jejich institucích a rozhodovacím procesu v nich, o evropské bezpečnostní strategii, regionálních zájmech a misích na jejich podporu, partnerech EU jako je OSN a NATO, o dalších perspektivách a rozvoji ESDP a podobných tématech. K danému tématu bude vždy proveden odborný vstup a na něj bude navazovat diskuse stu-

dentů. K jejich orientaci v diskusi bude sloužit e-learningový modul, který se připravuje v současné době. Protože se jedná o společnou akci tří portugalských akademií – letectva, pozemních sil a námořnictva, má tomu odpovídat i struktura vyslaných studentů z jednotlivých členských států EU. Ve snaze podtrhnout erasmovský charakter této akce doporučují organizátoři ohodnotit její absolvování, tam kde to je možné vzhledem ke struktuře studijního programu, dvěma kreditními body. V podstatě se totiž bude jednat asi o třicetihodinový předmět, jehož absolvování bude doloženo řádným certifikátem na úrovni zápočtu.

Vzhledem k termínu semináře je v našich podmínkách určen studentům prvního ročníku navazujícího magisterského studia. Svým charakterem bude určitě bližší studentům Fakulty ekonomiky a managementu, kde by mohl být začleněn bez větších problémů do struktury volitelných předmětů a jeho absolvování by tak mohlo přinést kýžené dva kredity. Domnívám se však, že i pro technicky zaměřené studenty by rozšíření znalostí o ESDP nemuselo být nezajímavé a že pokud Rada studijního programu nazná, že předmět do kurikula studijního programu nezapadá a že tedy

za jeho absolvování nelze kredity přidělit, by je mohli oželet a kurz přesto absolvovat.

Pokud se akce osvědčí, měl by se podobný seminář každoročně opakovat. Dostal-li se vám časopis s informací o tom letošním v době, kdy o účastnících již bylo rozhodnuto, řekněte o něm svým mladším kamarádům, třeba se jej rádi zúčastní.

**Text: pplk. RNDr. Antonín Müller, CSc.,
náčelník studijního oddělení UO**

Univerzita obrany poprvé na Bahnech

Rozmary počasí začínajícího léta neodradily fanfy vojenské historie a příznivce české armády, a tak letošní „Den pozemního vojska – Bahna 2009“ konající se tradičně u Strašic ve Vojenském újezdu Brdy navštívilo podle odhadů organizátorů přes 52 tisíc diváků. To je nejvíce v dvacetileté historii akce, která za dobu své existence mnohokrát potvrdila svůj punc kvalitní podívané. Přehlídky historických klubů a Armády ČR, jež nemá svým rozsahem konkurenci, se aktivně zúčastnila také Univerzita obrany.

Pravidelní účastníci Bahen si v sobotu 20. června hodně přivstali. Ti ostatní uvázli v pomalu se šinoucí koloně aut, která začínala daleko od Strašic. Odměnou za jejich trpělivost byla skvělá a precizně propracovaná podívaná. Na úspěchu letošních Bahen nemohl nic změnit ani déšť, který během dne přišel několikrát.

Letošní jubilejní 20. ročník organizovaly Velitelství společných sil AČR a Nadace pozemního vojska AČR ve spolupráci s Čs. obcí legionářskou, Policií ČR, Klubem vojenského muzea na demarkační linii v Rokycanech a kluby vojenské historie. K slavnostnímu zahájení došlo tradičně v deset hodin vyvěšením vlajek a salvou houfnic, průletem letounů a seskokem parašutistů.

Po přehlídce vojenské historické techniky přišlo na řadu defilé současné techniky české armády. Oproti ročníkům 2004 až 2006 se zúčastnila účast zahraničních hostů, a tak se diváci mohli těšit jen na zástupce americké a rakouské armády. Armáda USA předvedla bojová vozidla MGS Stryker, která nebyla dosud v České republice veřejně prezentována.

Armáda ČR předvedla kromě statických ukázek vojenské techniky více než hodinovou dynamickou ukázkou s použitím letectva a dalších bojových prostředků, samostatně ukázky

ženijního vojska, Vojenské policie spolu s Policií ČR, nechyběla ani ukázka letecké akrobacie. V simulovaném boji o most se prezentovala zejména 7. mechanizovaná brigáda.

Den pozemního vojska Bahna 2009, kterého se za Armádu České republiky zúčastnilo 847 osob s 226 kusy techniky, navštívili místopředseda vlády a ministr obrany Martin Barták, náčelník Generálního štábu AČR generálporučík Vlastimil Pícek a další významní hosté včetně válečných veteránů.

Generál Pícek ocenil zásluhy hlavních civilních organizátorů Bahen Františka Kocha, Milana Mojžíše a Stanislava Drábka předáním odznaku Generálního štábu AČR. Přitom konstatoval, že naši občané nemají obvykle možnost se zblízka setkávat s vojenskou praxí. Proto jsou Bahna jedinečnou možností prezentace úrovně výcviku a technických kvalit naší armády.

Ministr obrany Martin Barták vyzdvihl činnost aktivních záloh a zdůraznil potřebu jejich dalšího rozvoje. Upozornil rovněž na důležitost armády z hlediska ochrany občanů a jejich majetku v případě živelních katastrof a teroristických útoků, která je nesrovnatelná s

jakýmkoli jinými organizacemi tohoto státu.

Do širokospektrální prezentace české armády na Bahnech se poprvé zapojila Univerzita obrany. Ředitelství personální podpory, Univerzita obrany a Vojenská střední škola a Vyšší odborná škola MO vytvořily ucelené pracoviště náboru, v rámci kterého bylo nabízeno zejména studium na univerzitě a střední škole. V prezentačním stanu Univerzity obrany se tak návštěvníci akce měli možnost seznámit s nabídkou studijních oborů jednotlivých fakult, podmínkami přijímacího řízení a průběhem vojenského i civilního studia na UO.

Bahna jsou již dvacet let spojována s účastí klubů vojenské historie a nejenak tomu bylo i tentokrát. Diváci se dočkali ukázky bojů na Podkarpatské Rusi v roce 1939 a rekonstrukce obléhání německých vojsk ve francouzském přístavu Dunkerque roku 1944 za účasti Československé samostatné obrněné brigády. Ukázkou karpatsko-dukelské operace si zase účastníci připomněli masivní nasazení tanků, především T-34 a další těžké vojenské techniky v nepřístupném terénu Karpat.

Text a foto: Pavel Pazdera

Lombardia 2009 - závod průzkumných hlídek

V italském Palazzagu probíhal ve dnech 11. až 15. června 2009 závod průzkumných hlídek Lombardia 2009, který organizovalo sdružení italských záloh.

První den patřil soutěži ve střelbách, jejíž výsledky byly započteny do celkového hodnocení závodu. V této části jsme, i přes malou zkušenost, obstáli s vynikajícími výsledky. Závod dále spočíval v přesunu hlídky mezi jednotlivými stanovišti, na nichž byly plněny rozličné úkoly se zátěží minimálně 10 kg. Skupina hrála roli pátracího týmu, který v nestabilní zemi vyhledává a poté evakuuje občany zájmové země.

Na prvním stanovišti jsme měli nalézt pohřešovaného parašutistu a zakreslit jeho polohu na malém výřezu mapy. Následovalo noční pozorovací stanoviště, kde jsme pomocí prostředků nočního vidění sledovali koryto řeky a poté vyplnili dotazník o zjištěné nepřátelské činnosti.

Na dalším stanovišti probíhala identifikace cizích občanů podle zadaného bojového rozkazu a jejich následná evakuace. Velitel patroly zastával svou roli, další člen hlídky simuloval roli vojenského policisty, ostatní prováděli zajištění. Na třech pokračujících stanovištích nás čekal vstup do shromaždiště na odpočinek (což zahrnovalo identifikaci jednotky správným zvoláním a ohlaselem), odpovědi na několik otázek v dotazníku ohledně bivakování a jeho následné provedení.

Druhá část závodu začala asi po dvouhodinovém odpočinku v bivaku. Pak jsme absolvovali test z problematiky evakuace cizích občanů z nestabilní země. Poté jsme vyrazili na další stanoviště, kde probíhalo zjištění taktické situace podle zákresu v mapě a vyplnění dotazníku. Pokračovalo se praktickou zkouškou patrolování na raftu, které spočívalo v pohybu na vodní překážce a objetí bójky. Mezi dalšími dvěma stanovišti probíhal „commando“ přesun. Navazujícím úkolem bylo překonání vodní překážky na motorovém člunu.

Naše skupina pokračovala do bodu, kde se měli shromáždit cizí občané, aby poté mohli být vyzvednuti. Když jsme tam však dorazili, místo bylo opuštěné, což bylo součástí scénáře. Pokračovali jsme na záložní stanoviště, které se nacházelo v malé vesničce na úpatí kopce. Naším úkolem bylo zjistit příčinu incidentu, při němž došlo ke střelbě. Skupina našla dvě figuríny a měla je ohledat. Poté jedna dvojice

vyplňovala situační zprávu o incidentu, druhá ladila radiostanici a přijímala rozkazy od nadřízeného (rozkaz obsahoval souřadnice dalšího bodu).

Další stanoviště se nalézalo skoro pod vrcholem kopce. Tempu naší skupiny nikdo ze soupeřů nestačil a nám se v této části podařilo dosáhnout skvělého času. Pak jsme získali informaci, že část skupiny, kterou máme evakuovat, byla unesena a zadržena kvůli výkupnému. Obdrželi jsme snímky z bezpilotního průzkumného prostředku Predator, které zobrazovaly objekt, v němž byli rukojmí. Jeden člen naší skupiny zastával funkci odstřelovače a jeho úkolem bylo zneškodnit stráž u stanu. Zbývající tři členové prováděli zteč objektu a osvobození rukojmího.

Předposledním úkolem bylo poskytnutí první pomoci – dva členové ošetřovali raněného a dva prováděli jejich zajištění. Zraněný měl otevřenou zlomeninu lýtkové kosti a pneumotorax (vnikání vzduchu do hrudního koše a následné stlačování plic).

Na posledním stanovišti jsme měli označit přistávací plochu pro vrtulník a praktický přesun k vrtulníku v podmínkách možného ohrožení nepřítelem. Tímto závod skončil. Skupina během něj urazila za dvanáct hodin 60 – 70 kilometrů.

Text a foto:
prap. Michal Koudelka,
prap. Pavel Pehr,
prap. Lukáš Cimbůrek,
pprap. Petr Matouš

Výcvik studentů ženijních specializací v ostrém trhání

Ve dnech 25. – 29. 5. proběhl ve vojenském výcvikovém prostoru Dědice výcvik v ostrém trhání, kterého se zúčastnili studenti třetích a čtvrtých ročníků ženijních specializací obou brněnských fakult.

Tento slunný týden byl všemi účastníky dlouho očekávaný, protože představoval vůbec první možnost studentů vyzkoušet si praktické zaměstnání.

Ostré trhání patří k jednomu z neatraktivnějších ženijních zaměstnání, a pokud si tuto činnost vyzkoušíte na vlastní oči a uši, poznáte rozdíl mezi výkladem na učebně a „zeleným stromem praxe“. Jednoduše vypadající trhání horniny a vykotlávání sklípků pro nálož se změnilo v docela pěknou dřinu, protože nikdo nepočítal s tím, že výsledkem našeho úsilí bude vlivem sypké horniny nakypřený kopeček hlíny a ke slovu přijdou lopaty a krumpáče. Inu, jen jsme potvrdili, že ženista je pracant armády. Nezlomil nás ani zauzlovaný kabel, ačkoli jeho rozmotávání nám přineslo dvě hodiny práce a učitelům důvod k pobavení. Naše

praktické zaměstnání bylo pestré. Mnozí si „osahali“ činnost s nárazovým zemním vrtákem nebo při zřizování vývrtů ve dřevě práci s nebozezem. Mohu říci, že týden praktického zaměstnání obohatil naše znalosti. Jsme rádi, že se mohl uskutečnit. To s neskrývanou radostí potvrdovali také naši učitelé, bez jejichž úsilí bychom se takové činnosti během studia zřejmě nedočkali. Doufáme ale, že to nebylo naposledy a další zaměstnání bude ještě pestřejší. Pracovali jsme na oddělených pracovištích ve skupinkách a neměli jsme možnost vyzkoušet si veškerou činnost ostatních. V některých případech nás

trápil také nedostatek munice... Týden přece jen není dostatečnou dobou na upevnění vědomostí, ale pouze na seznámení s možnou prací ženisty.

Text a foto: prap. Jitka Bahulová

Elektronická podpora výuky jazyků na CJP

Výuka jazyků, a v současnosti zejména anglického jazyka, tvoří na UO významnou součást přípravy studentů v bakalářských, magisterských i v doktorských studijních programech. Cílem učitelů CJP je všemi možnými metodami a postupy pomoci studentům UO dosáhnout náročného cíle – získání certifikátu o složení resortní jazykové zkoušky podle normy STANAG 6001 na úrovni SLP 3 (pokud možno ve všech testovaných oblastech – poslech s porozuměním, ústní komunikace, čtení s porozuměním, psaní).

Současní studenti vyžadují více než jen práci s učebnicí. Je jim blízká práce s počítačem, využívají hojně internet. Proto ani pedagogové nemohou a nechťejí zůstat v této oblasti práce pozadu. Učitelé nynějšího CJP se od roku 2005 každoročně v rámci projektů specifického výzkumu (na roky 2005, 2006 a 2008) věnují problematice zavádění prvků elektronické podpory do výuky angličtiny. Prostor pro využívání jimi vytvořených materiálů je zejména při samostudiu, případně jsou zadávány jako domácí úkoly.

V první řadě se velká část učitelů zaměřila na možnost využití studijního portálu UO. Materiály k elektronické podpoře výuky online jsou důsledně rozděleny podle dovedností,

jejichž rozvoji napomáhají, je zde také rozsáhlá sekce vojenských materiálů. Zpracována jsou témata z obecné angličtiny, zejména na úrovni intermediate (např. témata vztahující se k různým společensky významným skutečnostem – různé formy závislosti, rasismus a xenofobie, úplatkářství a korupce, euthanazie apod.) a témata vojenská podle jednotlivých specializací – např. ženijní, spojovací, dělostřelectvo, vojenské zdravotnictví apod. Studenti se zde zejména seznamují s terminologií, upevňují si svoji znalost jazykových prostředků a zároveň dochází k rozvoji jednotlivých řečových dovedností.

Vedle tohoto typu lekcí najdete na studijním portálu i řadu dalších speciálních materiálů, tzv. webquestů. Tyto materiály byly připraveny učiteli s cílem podpořit samostatnou činnost studentů. Jde o aktivity založené na týmové spolupráci studentů při zjišťování a zpracování informací uložených na internetových stránkách nejrůznějších organizací a institucí anglicky mluvících zemí. Získání informací z internetu je nutným předpokladem k vyřešení určitého problému

Fakt, že elektronické podpory výuky tvoří učitelé filologického vzdělání, má v každém případě vliv na jejich tvorbu. Autoři jsou po technické stránce při vytváření interaktivních lekcí naprostí laici. Přes to můžeme mluvit o významných úspěších v této oblasti.

Přístupnost studijního portálu zvenci UO umožňuje jejich využití nejen studenty, ale i akademickými pracovníky UO, kterým mohou dobře sloužit pro další rozvoj jejich znalosti angličtiny.

Kromě již zmíněných podpor na studijním portálu je třeba ještě uvést nosiče CD s názvem Interaktivní cvičení z anglického jazyka pro úroveň STANAG 6001 SLP 2 a 2+, na

nichž je např. uložena ucelená řada interaktivních souborů věnovaná oblasti vojenské terminologie. (V knihovně UO registrováno pod signaturou: Interaktivní CD - SCD 5, 165 stran (obrazovek), ISBN 978-80-7231-290-0). Toto CD umožňuje zájemcům interaktivní práci offline. Tvoří ho dvě sady lekcí, jedna věnovaná problematice AČR, druhá vojenství obecně. S ohledem na použitý software a nosič CD jsou soubory věnovány většinou dovednosti čtení s porozuměním.

Další oblastí použití moderních technologií pro výuku jazyků představuje využívání LMS Barborka u kombinovaného studia. Jde o ucelený systém, který umožňuje tvorbu, správu a užívání vložených opor, které jsou rozšiřovány prostřednictvím Internetu nebo intranetu, a systém je přístupný opět ze studijního portálu. Doposud byly zpracovány v rámci modulového systému opory pro studium obecného jazyka a ekonomické a vojenské terminologie. Jednotlivé kapitoly byly doplněny cvičeními, která vedou jak k zamýšlení, tak umožňují i zpětnou vazbu, a tím si student může kontrolovat pochopení nastudovaného textu buď v rámci komunikace s tutorem nebo při samostudiu. Okamžitá zpětná vazba je zajišťována interaktivními cvičeními vytvořenými v programu Hot Potatoes.

Ani dovednost mluvení není v rámci využití informačních a komunikačních technologií ve výuce opomíjena. Především na ni se zaměřuje videokonferenční výuka, která umožňuje synchronní komunikaci mezi rodilým mluvčím a účastníkem jazykové přípravy bez ohledu na jejich vzdálenost. Centrum jazykové přípravy Univerzity obrany navázalo spolupráci s Canadian Forces Language School (CFLS) v St.-Jean, Canada School of Public Service (CSPS) v Montrealu a firmou ICIWave Design v Quebecu. Společně jsme vytvořili program s názvem „Learning Languages through Technology“. V rámci komunikace s lektorkou z Kanady nebo speciálně pozvanými hosty – odborníky, studenti diskutují o obecných, politických i odborných tématech. Pro přípravu na diskuzi studenti mohou využít doporučených materiálů, které jsou jim k dispozici na studijním portálu nebo zpráv z Internetu.

Všechny tyto oblasti byly úspěšně prezentovány na veletrhu IDET 2009.

Eva Staňková

- Elektronická studijní podpora na Studijním portále UO

- Hana Bušinová, Jana Stodolová

- Interaktivní CD

- Jana Beránková, Dana Zerzánová

- LMS BARBORKA

- Ivana Čechová

- Videokonferenční technologie (Učitelé CJP UO)

ANGLIČTINA PRO LISTY UO

Fighting in built up areas

I. Match the words with correct definitions:

1. Obstacle	a) a trained marksman who shoots at people from a hidden place
2. Formation	b) a small building, usually made of wood, in which you store things
3. To Skirt Around	c) to destroy something with explosives
4. To Spot	d) to go around the edge of a place or thing
5. Barbed Wire	e) an examination or survey of ground or a specific location, in order to plan an operation or a task
6. Reconnaissance	f) wire with sharp spikes attached to it
7. To Take Cover	g) to catch sight of
8. Shed	h) an arrangement of aircraft, ships, troops, or vehicles for movement or tactical purposes
9. To Blow Up	i) to hide or to seek protection from enemy fire
10. Sniper	j) natural or man-made feature, which hinders or obstructs the movement of a person or vehicle

II. Use the words from the box to fill in the gaps in the text below.

Barbed Wire, Blow Up, Formation, Obstacles, Reconnaissance, Sheds, Skirt Around, Snipers, Spotted, Take Cover

Moving in villages is somewhat different to moving in the field and even if the area is reported to be clear of enemy forces, it is not unusual for ___1___ or small groups of enemy forces to have not been ___2___ and now be operating in the area behind your front lines. Movement through villages will also take much longer than over open ground or even woods. Simple incidents such as contact with a lone enemy can soon change a five minute march into a time consuming house-clearing operation taking hours. Therefore, if you have to plan FIBUA operations, take care that your men have enough time to reach their positions.

To reduce danger it is always useful to move in a ___3___ which allows you to react quickly to unexpected attacks. This can be done in a single file formation with one assault team in front, followed by the platoon commander and his radio operator, then the demolition and pyrotechnic section, followed by the second assault team and with the support elements closing up the rear. Movement should be done using the cover of gardens and other areas which provide some kind of protection against enemy ___4___ and fire. Typically, the streets will be wide and open but to the rear of the buildings gardens with trees, hedges, ___5___ and garages may provide cover for the advancing force. You should move unseen but quickly, without taking long breaks, and avoiding crossing or moving along wide roads, over large squares or across other open ground. But the enemy will have been busy, and you will find ___6___ such as ___7___, barriers and mines in your way, all of which you will have to ___8___ or clear. Be aware that these obstacles will usually be observed by alert enemy soldiers. When forced to stop by an obstacle, immediately ___9___ and report to your platoon leader who will decide if you have to clear the barrier yourself, outflank it, or call in the engineers to ___10___ it ___.

III. Read the text above and decide whether the following statements are true (T) or false (F):

1. Movement through build-up areas will take as much time as over open ground.
2. Movement in a suitable formation slows down soldiers' reactions to unforeseen attacks.
3. Soldiers should move unobserved and as slow as possible.
4. Obstacles are usually watched by the enemy.
5. When soldiers come across an obstacle, they are supposed to take cover and call the main headquarters.

Připravila skupina AJ, CJP

Air Travel

IV. Match a word from the left with a word from the right to form eight compound nouns.

1. seat	a) building
2. seat	b) card
3. airline	c) luggage
4. boarding	d) locker
5. terminal	e) representative
6. hand	f) number
7. overhead	g) baggage
8. excess	h) belt

V. Complete the sentences using a suitable verb.

1. The customs officer..... my passport and gave it back to me. I through to the departure lounge.

2. A: Do you know your flight times?
B: Yes, the plane..... off at six in the evening and..... just after ten o'clock.

3. Ladies and gentlemen: would you please..... your seat in the upright position and your seat belt. Please extinguish all cigarettes. Thank you.

4. Our flight today will take us over the coast of France and the Bay of Biscay and we will be at a height of 9000 metres.

5. Unfortunately I had to..... excess baggage and it cost me a fortune.

6. I thought my case was only 15 kg, but when they..... it, it was 23 kg.

Key:

Fighting in built up areas

Part I:

1j, 2h, 3d, 4g, 5f, 6e, 7i, 8b, 9c, 10a

Part II

1. snipers, 2. spotted, 3. formation, 4. reconnaissance, 5. sheds, 6. obstacles, 7. barbed wire, 8. skirt around, 9. take cover, 10. blow up.

Part III

1.F, 2.F, 3.F, 4.T, 5. F

Air travel

Part IV

1F, 2H, 3E, 4B, 5A, 6C, 7D, 8G

Part V

1.	checked/examined; went
2.	takes; lands/arrives
3.	put; fasten
4.	cruising/flying
5.	pay
6.	weighed

Mezinárodní česko-slovenské cvičení ALPE 2009

Již třináctého ročníku recipročního mezinárodního česko-slovenského cvičení ALPE se ve dnech 31. 5. – 7. 6. 2009 zúčastnilo ve Slovinsku 26 příslušníků Univerzity obrany, z toho 22 studentů 2. ročníku FEM, studijních modulů velitel mechanizovaných a tankových jednotek, velitel průzkumných jednotek a velitel dělostřeleckých jednotek. Cílem cvičení ALPE 2009 bylo prověřit úroveň všestranné připravenosti studentů a jejich schopnost plnit úkoly v náročných terénech a klimatických podmínkách s vysokým fyzickým zatížením s nutností komunikace v anglickém jazyce.

Partneři ze Slovinska – Šola za častnike s centrem přemístěným v letošním roce z Ljubljani do Mariboru – připravili zajímavý a náročný program.

První den byl zaměřen na praktickou přípravu nadcházejících taktických cvičení. Smíšené slovensko-české skupiny absolvovaly přípravu ve vojensko-praktickém ležení na cvičišti Iglica poblíž kasáren Bohinjska Bela a seznámení s ručními zbraněmi slovenské armády zakončené střelbou ze dvou typů zbraní (FN F 2000s a M70 AB) na přilehlé střelnici.

Druhý a třetí den probíhalo dvoustranné taktické cvičení. Patnáctičlenná smíšená skupina zaujala obranné pozice na návrších slovenských Alp (Soriška planina). Zhruba trojnásobně početnější útočná skupina zaujala výchozí prostor pro útok v údolí v ranních hodinách druhého dne cvičení. Jak obránci, tak i útočníci se přesvědčili, že přežít, ale zejména vedení boje v horském prostředí je velmi náročné nejen na zvládnutí taktických zásad boje, ale i na fyzickou připravenost bojovníků. Je příjemné konstatovat, že čeští studenti

ani v této oblasti nezaostávali za slovenskými kadety.

Po zahájení boje a navázání kontaktu mezi útočníky a obránci se strhla bitva – zajímavá a v mnoha směrech poučná část taktického cvičení. Ne vše probíhalo ideálně. Zejména v manévrování a využívání členitosti terénu k maskování a manévrum se projevila poměrně velká nezkušenost bojovníků na obou stranách. U našich studentů je to pochopitelné a omluvitelné, protože většina z nich jednala více impulzivně než promyšleně takticky. Zcela jistě to pro všechny cvičící byla velmi přínosná aktivita.

Čtvrtý a pátý den byl (zejména z pohledu fyzické zátěže) ještě náročnější než předchozí taktické cvičení. S plnou výstrojí jsme absolvovali téměř sedmihodinový výstup do hor (pod nejvyšší horu Slovinska – Triglav), část pochodu dokonce v dešti. Mírnější stoupání střídaly úseky náročnější, v jednom úseku musely být využity i horolezecké pomůcky. Pochodovalo se lesem, kamením i po sněžných polích. Usilovný pochod, krátké zastávky k odpočinku – to vše vydatně prověřilo fyzickou i psychickou

připravenost účastníků. Sestup do údolí pátého dne výcviku byl sice fyzicky méně náročný a výrazně kratší, ale svým tempem a pochodem bez zastávky dal opět dostatečně účastníkům zabrat.

Předposlední den pobytu absolvovali účastníci cvičení po rozdělení do dvou smíšených skupin sjezd na horské řece v raftech a prohlídku muzea 1. světové války v Kobaridu. Ve večerních hodinách jsme přejeli do centra slovenského školství – Mariboru, odkud jsme v ranních nedělních hodinách odjžděli zpět do Brna.

Již první ohlasy bezprostředně po absolvování jednotlivých výcvikových aktivit svědčí o tom, že se jedná o jednoznačně přínosnou akci, která rozšiřuje a prohlubuje teoretickou připravenost studentů a vytváří základy praktických návyků a dovedností potřebných pro mladé velitele. Po zahájení zimního semestru v novém akademickém roce se v rámci výuky se studenty k jejich poznatkům z cvičení vrátíme a provedeme hlubší analýzu.

Text a foto:

pplk. doc. Ing. Zdeněk Flasar, CSc.

Mezinárodní česko-slovenské cvičení BŘEZINA 2009

V prvním týdnu července se uskutečnilo plánované mezinárodní česko-slovenské cvičení pod názvem „BŘEZINA 2009“. Za slovenskou stranu se cvičení zúčastnilo 28 příslušníků Důstojnické školy s centrem v Mariboru (z toho 3 velitelé a 25 kadetů), ze strany Univerzity obrany studenti 2. ročníku studijních modulů velitel mechanizovaných a tankových jednotek, velitel průzkumných jednotek a velitel dělostřeleckých jednotek.

Hlavními cíli dvoustranného cvičení BŘEZINA 2009 byla verifikace vybraných teoretických taktických zásad a ustanovení při činnosti skupin v nestabilním prostředí a prověření a prohloubení schopností účastníků cvičení působit a plnit úkoly v mezinárodním prostředí. Cvičení bylo organizováno jako několik krátkodobějších aktivit a jedno třídní taktické cvičení ve vojenském výcvikovém prostoru (VVP) BŘEZINA.

První dva dny cvičení absolvovali jeho účastníci výcvik ve vojensko-praktickém lezení na trenažéru JAKUB a vojensko-praktické plavání s prvky potápění. Součástí krátkodobějších výcvikových aktivit byl závod smíšených česko-slovenských hlídek v běhu do vrchu spojený s orientačním závodem.

Před třídním dvoustranným soupeřským taktickým cvičením proběhla s českými veliteli skupin (ALPHA a BRAVO) a jejich slovenskými zástupci rekognoskace prostorů výcviku a teoretická příprava všech účastníků cvičení k činnostem ve výcvikovém prostoru. Součástí taktického cvičení bylo praktické seznámení Slovinců se zbraněmi používanými v AČR (se zaměřením na Slovincům přidělené samopaly Sa-58) a bojovou technikou (na cvičení byl přistaven tank T-72, dvě bojová vozidla BVP-1, dvě BVP-2 a lehké obrněné vozidlo DINGO).

Na bojové dráze probíhal nácvik pohybu na bojišti a překonávání překážek a zátarasů. Poté skupiny absolvovaly průzkum, rekognoskaci, zaujetí, budování a zajištění prostorů roz-

místění mimo boj (základěn). Úkolem první noci bylo zajištění prostoru vlastních základěn a průzkum prostoru pravděpodobného nepřítele. V ranních hodinách předkládali velitelé skupin řídicímu cvičení výsledky průzkumu – deník a schéma pozorování.

Druhý den cvičení byl věnován taktickému přesunu skupin s úplnou výstrojí. Osy pochodu skupin byly naplánovány prostorově a časově tak, že se skupiny musely při pochodu střetnout. Námětově byla situace rozehrána takovým způsobem, že kdokoli a cokoli na ose přesunu byl potenciální nepřítel a bylo nezbytné se mu vyhnout. Při setkání skupin ve vymezeném prostoru byl sveden boj. Po jeho ukončení a dílčím vyhodnocení (žel, nebyly k dispozici simulátory soubojů MILES, protože byly zapůjčeny jednotkám 4. brn) se skupiny přesunuly na řídicí cvičiště, kde proběhl výcvik v řízení bojových vozidel.

Druhý den v podvečer cvičení zaujaly skupiny prostory svých základěn, aby se pak v nočních hodinách začalo s procesáváním zadaného prostoru (námětově rozehrán letecký

shoz zásob munice) a od půlnoci se odehrálo dvoustranné cvičení mezi skupinami, kdy jedna skupina byla vybavena všemi přistavenými bojovými vozidly a věnovala se činnosti bojové hlídky do severních částí VVP BŘEZINA (málo známý a málo využívaný prostor). Druhá skupina byla předsunuta na plánovanou osu přesunu bojové hlídky na vozidle T-815 a provedla nastřelení bojové hlídky. V polovině doby vyčleněné na tuto taktickou činnost si skupiny vyměnily role. Zbytek druhé noci cvičení byl věnován činnosti na základnách skupin a jejich zajištění. Cvičení bylo ukončeno údržbou přistavené techniky a čištěním a ošetřováním zbraní a dalšího materiálu.

Všichni studenti i slovinští velitelé se shodli na tom, že společné cvičení bylo pro účastníky prospěšné. Nejen studenti, ale i velitelé si prakticky vyzkoušeli některé činnosti z fáze přípravy a řízení boje (taktických činností). Všichni účastníci cvičení přistupovali k plnění úkolů odpovědně a iniciativně. Po předběžném prvotním vyhodnocení lze konstatovat, že výsledky českých a slovenských studentů jsou srovnatelné. Pokud bude situace příznivě nakloněna, bylo by vhodné v česko-slovenské spolupráci pokračovat i v nadcházejících letech. Cvičení totiž přináší jedinečnou příležitost zkvalitnit přípravu studentů Univerzity obrany – budoucích mladých velitelů jednotek na výkon jejich nástupních funkcí u vojsk.

Text a foto:
plk. doc. Ing. Zdeněk Flasar, CSc.

Chemici bilancovali výsledky vědecké práce

Ve dnech 17. a 18. června 2009 se konala v prostorách vysokoškolského klubu kasáren Dědice konference pořádaná Ústavem ochrany proti zbraním hromadného ničení na téma „Nové metody a technologie ochrany proti ZHN a průmyslovým škodlivinám“. Byla již třetí takovouto akcí v téměř pětileté historii ústavu. Konference se zúčastnilo celkem 89 účastníků, z toho 4 ze Slovenské republiky.

Záštitu nad jejím konáním převzali rektor-velitel Univerzity obrany v Brně prof. Ing. Rudolf Urban, CSc., generální ředitel Hasičského záchranného sboru České republiky generálmajor Ing. Miroslav Štěpán a ředitel Sekce vyzbrojování MO Mgr. Jiří Staněk. Po odborné stránce byla úroveň garantována ředitelem Ústavu OPZHN Univerzity obrany plk. prof. Ing. Dušanem Vičarem, CSc., náčelníkem chemického vojska AČR pplk. Ing. Karlem Hulejou, velitelem 31. brchbo plk. gšt. Ing. Miroslavem Knoppem a ředitelem Institutu ochrany obyvatelstva Lázně Bohdaneč doc. Ing. Josefem Janošcem, CSc.

Hlavním cílem konference bylo seznámit odbornou veřejnost s dosaženými výsledky ve vědecké a výzkumné práci za dobu trvání řešení úkolů vyplývajících z výzkumného záměru Ústavu OPZHN. Celkem bylo ve sborníku konference opatřeným ISBN uveřejněno 36 příspěvků. Formou aktivního vystoupení jich bylo prezentováno 33 v rámci 4 bloků jednání. Po úvodním vystoupení, ve kterém ředitel ústavu plk. prof. Ing. Dušan Vičar, CSc.,

seznámil účastníky konference se základními aspekty naplňování výzkumného záměru ústavu a se základními charakteristikami 5 řešených dílčích vědeckých úkolů, následovala prezentace výsledků práce jednotlivých oddělení ústavu.

Dílčí úkoly byly poté rozebrány vedoucím oddělení ochrany proti chemickým zbraním prof. Ing. Zbyňkem Koblihou, CSc., vedoucím oddělení ochrany proti jaderným zbraním doc. Ing. Petrem Sládkem, CSc., a zastupujícím náčelníkem oddělení chemického vojska mjr. Ing. Pavlem Otřísalem. Jednotliví vedoucí funkcionáři svými vystoupeními podrobněji přiblížili výsledky řešených vědeckých úkolů oddělení a tím vytvořili platformu pro prezentaci konkrétních rozpracovaných úkolů jednotlivými řešiteli.

Konference se stala fórem pro diskusi o změnách v chápání bezpečnostních hrozeb na počátku 21. století a jejich možného vlivu na metody a technologie ochrany proti ZHN

a průmyslovým nebezpečným látkám. Současně se stala místem pro výměnu názorů a zkušeností z problematiky detekce a analýzy zájmových škodlivin, dekontaminace, ochrany a dalších činností souvisejících s posláním chemického vojska a dalších základních složek Integrovaného záchranného systému České republiky při ochraně proti ZHN a průmyslovým nebezpečným látkám a možností rozvoje jejich vzájemné spolupráce. Přednesené výsledky vědecké práce vyvolaly zajímavé a velice přínosné diskuse, které byly vedeny na formální i neformální úrovni, a to nejen v rámci oficiální části jednání konference, ale i v rámci společenského večera.

Jako symbolickou tečku za dvoudenním jednáním konference učinil ředitel Ústavu OPZHN plk. prof. Ing. Dušan Vičar, CSc., který zdůraznil důležitost rozvoje vzájemné spolupráce Ústavu OPZHN s ostatními výrobními společnostmi, vzdělávacími zařízeními a institucemi, jež se problematikou vědeckotechnického rozvoje zabývají. Jedním z prezentovaných závěrů konference bylo konstatování skutečnosti, že vytvoření materiálních předpokladů pro řešení soudobých i budoucích úkolů ochrany proti ZHN se neobejde bez kvalitní vědecko-výzkumné základny a tudíž bez přípravy kvalifikovaného personálu pro jeho realizaci.

Organizátorům konference se podařilo provázat vystoupení příslušníků Ústavu OPZHN se zástupci firem zabývajících se problematikou nabídky nových, velice sofistikovaných technických a technologických produktů české i zahraniční proveniencí zaměřených do oblasti ochrany proti ZHN a průmyslovým nebezpečným látkám, s výzkumnými pracovišti úzce spolupracujícími s ústavem a zahraničními univerzitami. Tím bylo dosaženo vzájemné odborné konfrontace výsledků dosahovaných jednotlivými pracovišti a byl vytvořen prostor pro rozvoj další spolupráce.

Text: mjr. Ing. Pavel Otřísal
Foto: Andrej Lukáč

Bilaterální jednání mezi ČR a USA

Dne 1. července 2009 proběhlo ve Vyškově na Ústavu OPZHN jednání odborníků ČR a USA na téma problematiky OPZHN. Jednalo se o 3. kolo jednání, jemuž předcházely bilaterální rozhovory v USA a v ČR v loňském roce (dne 23. září 2008 ve Vyškově), v jejichž rámci byly ke společnému řešení navrženy výzkumné projekty.

Pracovní jednání zahájil plk. Vičar, který po přivítání účastníků jednání seznámil americké hosty s posláním a úkoly Univerzity obrany Brno a s odborným a pedagogickým zaměřením Ústavu OPZHN a jeho postavením v systému Strategie a koncepce OPZHN resortu MO. MAJ Ricardo REYES z USA prezentoval činnost a poslání organizace DTRA a její odborné zaměření. Po prohlídce speciálních laboratoří pokračovala jednání v pracovních skupinách zaměřených k navrhovaným projektům ve výzkumu a vývoji.

V gesci prof. Koblihy proběhlo jednání o spolupráci v oblasti detekce bojových chemických látek k badatelskému záměru „Kolorimetrický biosenzor pro stanovení nervově paralytických látek“. Výsledkem diskuse zainteresovaných byl návrh řešení projektu na dobu pěti let. Čtyři roky by měly být zaměřeny na kvantifikaci účinnosti nukleofilních ataků mono a bispyridiniových aldoximů na enzym-inhibitorové komplexy, přípravu laboratorního vzorku biosenzoru a vývoj softwaru pro kolorimetrická stanovení. Poslední rok by měl být využit pro testování biosenzoru v reálných podmínkách. Pracovníci oddělení

ochrany proti chemickým zbraňím ÚOPZHN soustředí své badatelské úsilí na vývoj nových metod pro stanovení nervově paralytických látek a vývoj kolorimetrického biosenzoru. Příspěvek americké strany bude spočívat v testování kolorimetru na vybraných inhibitech v reálných podmínkách zkušebního polygonu a ve vyjednání patentové ochrany v USA.

V pracovní skupině zaměřené na problematiku detekce a identifikace vojensky významných radionuklidů byl v gesci doc. Sládka projednáván společný projekt „Identifikace zbraňových materiálů na bázi ochuzeného uranu“. Projekt je zaměřen na studium možnosti identifikace munice obsahující ochuzený uran. V projektu je předpokládáno řešení detekce ochuzeného uranu v terénních podmínkách, identifikace materiálů ve stacionární laboratoři metodou gamaspektrometrie a analýzu izotopického složení materiálů pomocí ICP-MS instrumentace. Součástí navrhovaného projektu

je i vytvoření databáze konstrukčních materiálů, jejichž součástí je ochuzený uran. Navržená doba řešení projektu je 3 roky.

Přínosem uskutečněných jednání byla zejména skutečnost, že byly navázány přímé kontakty mezi výzkumnými pracovníky Ústavu OPZHN a americkými zástupci organizace působící v oblasti výzkumu a vývoje. Bylo projednáno podrobné zaměření navrhovaných projektů, predikovány cíle a způsoby jejich řešení. Jednání proběhla v přátelském duchu a se zaníceností typickou pro vědecko-výzkumné pracovníky řešící společnou problematiku. Pro Ústav OPZHN znamenají výsledky jednání možnost rozšíření mezinárodní spolupráce v oblasti výzkumu a vývoje, čímž výrazně naplňuje své poslání v rámci UO a chemického vojska AČR.

Text: pplk. doc. Ing. Zdeněk Skaličan, CSC.

Foto: Andrej Lukáč

Krizové řízení, bojová pohotovost a mobilizační plánování

V době od 18. 5. do 5. 6. 2009 byl v souladu s Věstníkem MO realizován kurz Krizové řízení, bojová pohotovost a mobilizační plánování. Tento krátkodobý odborný kurz, který byl v odborné gesci Sekce plánování sil MO, pořádal Ústav strategických a obranných studií.

Kurz byl určen zejména pro příslušníky s ČVO 81, 89 a další příslušníky AČR k dosažení odborných požadavků k výkonu služby na systemizovaných místech, v jejichž popisu práce je řešení otázek krizového řízení, bojové pohotovosti, mobilizačního plánování a operační přípravy státního území. Cílem kurzu bylo teoreticky, a v nezbytném rozsahu i prakticky, připravit účastníky kurzu pro výkon služby na štábních funkcích zaměřených k řešení výše uvedených úkolů.

Sekce personální MO zařadila do kurzu celkem 20 příslušníků průřezově z celé AČR, a to z některých organizačních složek MO, GŠ AČR, dále zejména z útvarů a zařízení operačních velitelství, vojenského zdravotnictví, ale i vojenské policie.

Obsahová náplň kurzu byla v rozsahu téměř devadesáti vyučovacích hodin rozčleněna do tří vzájemně provázaných tematických bloků (modulů):

- bojová pohotovost, krizové řízení a operační příprava státního území,
- mobilizační plánování,
- doplňování ozbrojených sil ČR osobami.

V průběhu kurzu zazněly také některé úzce specializované přednášky jako např. problematika NCRS (systém reakce na krizi) nebo problematika vyrozumění o mobilizaci a jejím řízení ze stupně krajských vojenských velitelství. Nechyběla ani praktická ukázka u VeSpS Olomouc, kde se rozebraly plněné úkoly spojené s dosažením bojové připravenosti u

podřízených útvarů, mobilizační pohotovosti v závislosti na stanovených úkolech Plánu rozvinutí ozbrojených sil ČR, ukázka zpracované dokumentace krizových pracovišť a ukázka plánování a zabezpečení vlastního rozvinutí VeSpS.

Předmět krizové řízení, bojová pohotovost a mobilizační plánování byl ukončen zkouškou.

Tento typ kurzu, realizovaný na základě nové platformy a nově zpracované a schválené základní učební dokumentace, probíhal oproti předcházejícím v trvání 2-3 měsíců ve zkrácenější třítydenní podobě. Účastníci kurzu získali v jeho průběhu nové vědomosti a prohloubili si znalosti z dané problematiky. Po stránce obsahové, organizační a také z hlediska přínosu byl kurz hodnocen jejími absolventy velmi pozitivně.

Text: pplk. Ing. Milan Žilínek, ÚSOS

Letem světem s fotoaparátem

Karel Šmejkal je řidičem z povolání. Na Univerzitě obrany řídí autobus, Tatra 815, Avii, osobní vůz. V soukromí je rád vymění za svou Yamahu. Fascinuje ho příroda a stará dávná kultura. To zřejmě také bylo impulzem k jeho cestovatelské vášni. Každým rokem si vybere nějakou destinaci, naplánuje trasu a způsob přepravy a vydá se za poznáním. Posledně bylo společnou nitkou jeho cest mapování památek UNESCO. Sám o sobě říká, že je požitkář a gurmán, a tak kromě dojmů a zážitků sbírá i kulinářské zkušenosti. Miluje vaření a z každé země si vždy doveze čaj, kávu, víno a zajímavý recept. Vaření ho baví natolik, že se účastní i různých kulinářských soutěží a pečes pro UNICEF. Zajímá se o zdravou výživu, fyzioterapii, sport, přispívá do časopisů a na internetové cestovatelské servery, fotografuje... Na svých toulkách světem navštívil Kuvajt, Irák, Keňu, Benelux, Andorru, Chorvatsko, Maďarsko, Francii, Portugalsko, Sardinii...

Co bylo impulzem k vašemu cestování?

To začalo v mých patnácti letech, kdy si můj kamarád koupil motocykl a požádal mě, abych mu ho dovezl ze Šumavy do Brna. Vzal jsem si helmu, sedl do vlaku a jel. V tu chvíli jsem věděl, že bych rád cestoval nadále.

To jste začal už tak mladý?

Nejprve jsem začal číst různé cestopisy a navštívil pár cestopisných večerů. Z těchto po-

znatků jsem si skládal představy o svém cestování, které postupně nabíraly konkrétnější obrysy.

Podle čeho jste vybíral cíl vašich cest?

Od roku 1994 jsem jezdil s kamionem a tak jsem se dostal do světa. Jenže to jsem poznával většinou jen parkoviště. Později jsem ta místa chtěl poznávat hlouběji, a to už byl jen krůček k tomu, abych se stal cestovatelem.

V Kuvajtu jste byl od září roku 2002 do května 2003 se 4. brigádou chemiků. Co jste tam dělal?

Byl jsem tam jako logista. Před válkou v zálivu, která začala v únoru 2003, jsem byl přemístěn k pyrotechnikům a pracoval jsem také jako odstřelovač na střeše domu, kde bydlel celý náš kontingent. Viděl jsem mnoho mrtvých v márnici bez chladicího zařízení, bídu, špinu a velkou beznaděj místních obyvatel. Bydleli v hliněných chýších...Lidé tam

měly jiná měřítká než u nás. Kdo měl například boty, byl na tom dobře. Někdy jsem měl pocit, že jsem se ocitl v 18. století.

Co takováto zkušenost udělá s člověkem?

Za začátku to byla síla! Pak jsem si postupně zvykl. Nejhorší to bylo po návratu domů, kdy člověku zpětně vše dojde. Od té doby si nesmírně vážím života.

Která země ve vás zanechala největší dojem?

Každá z navštívených zemí byla fascinující – pokaždé jiná krajina, jiná kultura, jiní lidé. Zamiloval jsem si hodně Chorvatsko, uchvátila mě letní Paříž a zimní Budapešť. Na svět se dívám hledáčkem fotoaparátu a tak vždy nacházím zajímavé objekty, situace, lidi. V každé zemi rád vychutnávám místní speciality. Myslím, že jídlo spojuje národy a já si na tohle téma s cizinci rád vykládám.

Vzpomněl bych například také Bosnu, která je dnes už spravená, velmi příjemná, jen s menšími stopami připomínajícími válku. Zaujaly mě zde Kravitské vodopády, které konkurují, více krásou než rozlohou, Plitvicským jezerům. Jsou menší, ale o to krásnější a pohyb návštěvníků je tady zcela svobodný. Dokonce přímo pod vodopády je povoleno koupání.

Vzpomínáte jenom evropské destinace, ale vidím, že vaše fotografie zachycují i exotičtější krajiny. Tam se vám nelíbilo?

Naopak. Učaroval mi také černý kontinent. Byl jsem v Keni, navštívil jsem zdejší národní parky Tsavo East a West parky a druhé největší město této země – Mombasu. Fascinovala mě kultura Masajů, masajský tanec, jejich obydlí s kravských lejen, jejich přírodní naturel a radost ze života. Zaujalo mě, že masajské ženy chodí oděny v modrém oděvu a muži v červeném. Je to podle zdejších přírodních zákonů, protože zvěř údajně modrou barvu nevidí, a tak jsou ženy v bezpečí. Červená naopak signalizuje v přírodě nebezpečí: Pozor! Jsem například jedovatý, mohu ti ublížit. Z Afriky si nejvíce pamatuji nádherný východ slunce a odraz světla v červených písčitých horách, probouzení buše do dalšího rána a povyk zvířat. To se nedá zapomenout.

Je sympatické, že vaše zážitky dokumentujete nejen fotoreportážemi, ale píšete také cestopisy. Jaký je jejich další osud?

Ještě nedávno jsem měl své vlastní internetové stránky, teď informace s fotodokumentací poskytují na různé cestovatelské servery. Pro cestovní kanceláře dělám cestopisní večery a formou zeměpisných a cestovatelských přednášek vystupuji na školách. Snažím se v dětech pěstovat patriotizmus. Když slyší například o těžkém životě dětí v Iráku, mohou srovnávat a více si vážit země, ve které žijí.

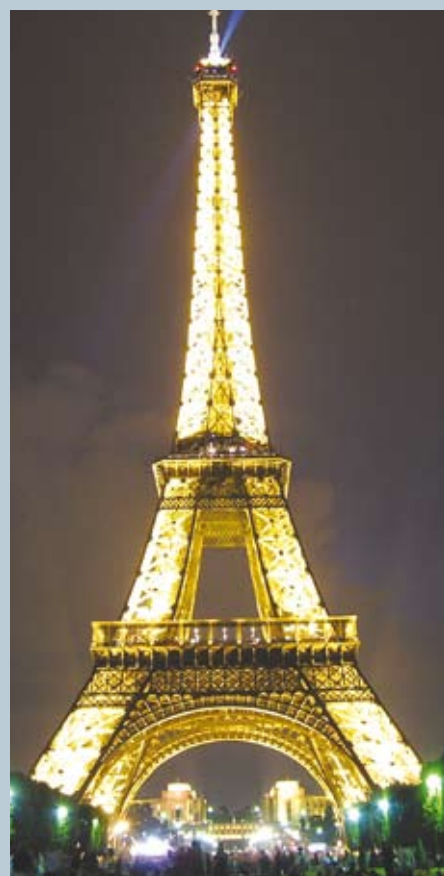
Vydal jste také kalendář na rok 2009...

Jde o cestovatelský kalendář vydaný pouze pro přátele.

Kam se chystáte letos?

Letos bych chtěl navštívit evropské ostrovy jako Sicílii, Sardinii, Korziku, Elbu a Ischii a také města Neapol s Vesuvem a Pompeje, a na konec mé cesty bych chtěl vidět věčné město Řím. Tentokrát pojedou na své motorce a to nejen po stopách Napoleona Bonaparta.

**Ptala se: Mgr. Zdeňka Dubová
Foto: Karel Šmejkal**

Absolventi Kurzu třetího věku obdrželi diplomy

Vzdělávací aktivity seniorů mají na naší vojenské škole téměř dvacetiletou tradici. Jejich dnešní podoba – Kurz třetího věku pro vojáky z povolání a občanské zaměstnance v důchodovém věku je realizován za aktivní podpory Městské organizace Vojenského sdružení rehabilitovaných v Brně a Univerzity obrany. Od loňského roku kurz probíhá pod patronací rektora-velitele Univerzity obrany brigádního generála v záloze Rudolfa Urbana.

Akademický rok 2008/09 byl uzavřen 1. června 2009 předáním diplomů o jeho absolvování. Absolventům je předal prorektor pro vnější vztahy plk. Ing. Jaroslav Průcha, který ocenil jejich zájem o tuto formu vzdělávání a všem popřál pevné zdraví.

Letošní dvousemestrální cyklus celoživotního vzdělávání navštěvovala čtyřicítka posluchačů. Programově byl zaměřen na tematiku moderní vojenské přípravy v ČR a v Evropské unii. Kurz posluchače seznamoval se změnami vojenské služby a s novou profilací naší armády.

Dalšími tématy celoživotního vzdělávání seniorů byla problematika Evropské unie, dále pak problematika lidské komunikace, vlivů moderní veřejné zprávy a občanské samosprávy na náš život. V příštím

vzdělávacím roce se pravděpodobně tato tematika stane další vzdělávací prioritou.

Pro mnohé seniory je navštěvování kurzu vítanou společenskou událostí. Zajímavá témata, rozšiřování obzorů, myšlenková aktivita, setkávání s bývalými kolegy a přáteli, to vše je důležité pro pozitivní naladění a mobilizaci jejich duševních sil.

Kurz třetího věku na naší vojenské škole je dobrým příkladem rozvoje celoživotního vzdělávání a sebevzdělávání občanů vyššího věku. Je také dobrým vzorem pro příslušníky všech jednotek naší armády ale i pro celou naši mladou generaci.

**Text: Dr. Karel Vališ, Mgr. Zdeňka Dubová
Foto: Mgr. Zdeňka Dubová**

Střelecký bramborový květen 2009

V květnu letošního roku absolvovala reprezentační družstva střelců Univerzity obrany dvě soutěže. První byl XXXV. ročník mezinárodní střelecké soutěže „Pohár osvobození“, které se 16. května zúčastnila naše dvě družstva ve VVP Dědice.

Soutěžilo se ve čtyřech disciplínách: střelba z pistole vz. 82 na přesnost (10 ran na NLF s kruhy, 25 m), bojová střelba z pistole vz. 82 (6 ran na 3 terče NLF s kruhy, 25 m), střelba ze samopalu vz. 58 na přesnost (10 ran vleže, 5 ran vstoje a 5 ran vleže na NLF s kruhy, 100 m), hod granátem na cíl (jako u AČR).

V minulém roce jsme byli v celkovém pořadí vyhodnoceni na 2. místě. Letos jsme se z celkového počtu 43 družstev umístili na 5. a 7. místě. První družstvo ve složení mjr. Ing. Petr Eisenhammer (OdBI), pprap. Vladimír Zralý (OdZTZ), Mgr. Radek Nedoma (CJP) a o.z. Ing. Miroslav Kulíni (OdZTZ) se umístilo na 5. místě a druhé družstvo ve složení kpt. Ing. Zdeněk Hlávka (SKIS), prap. Bc. Kateřina Lustigová (špr FEM), prap. Libuše Kaňová (špr FEM) a o.z. Ing. Albert Srník (SKIS) na 7. místě. V hodnocení jednotlivců ve střelbě z pistole se nejlépe umístil o.z. Mgr. Radek Nedoma na 4. bramborovém místě a ve střelbě ze samopalu pprap. Vladimír Zralý také na 4. místě.

Druhou soutěží byl XIII. ročník Přeboru ve střelbě ze služební zbraně smíšených tříčlenných družstev pořádaný Okresním ředitelstvím PČR Znojmo 29. května v Prosiměřicích. Ve tříčlenném družstvu musela být

povinně jedna žena a tak družstvo ve složení o.z. Mgr. Radek Nedoma (CJP), prap. Bc. Kateřina Lustigová (špr FEM) a pprap. Vladimír Zralý (OdZTZ) odjelo do Prosiměřic obhajovat druhé místo z minulého roku. Po třech nástřelných se soutěžilo 10 ranami na pistolový mezinárodní terč a 10 ranami na NLF s kruhy. Naše družstvo se umístilo s nástřelem 521 bodů na 4. bramborovém místě – 9 bodů za třetím místem družstva PČR Znojmo z 26 družstev, což by minulý rok stačilo na třetí místo. I přesto si dovezla prap. Bc. Kateřina Lustigová krásné 1. místo v kategorii žen s nástřelem 180 bodů a v celkovém pořadí 5. místo, jen o 4 body na první místo.

Text: Ing. Miroslav Kulíni

Mezinárodní seminář Trenčínské univerzity

Ve dnech 25. a 26. června 2009 se na půdě Trenčínské univerzity A. Dubčeka uskutečnil mezinárodní seminář s názvem „Historie speciální techniky 2009“. Odborný seminář byl organizován ve spolupráci se Slovenským protifašistickým svazem bojovníků – oblastní výbor Trenčín, Univerzitou obrany Brno, Konštruktou Defence Trenčín a Akademií obrany Liptovský Mikuláš.

Cílem semináře byla analýza vývoje speciální techniky v souvislosti s její výukou, studiem a též vědeckou aplikací historických odkazů úspěšnosti speciální techniky pro udržování a rozvíjení studijních oborů a programů, které s tím souvisejí a zároveň zachování průmyslového využití v této oblasti.

Seminář zahájil děkan Fakulty speciální techniky Trenčínské univerzity Alexandra Dubčeka doc. Ing. Oto Barborák, PhD. Ve své úvodní řeči vyzdvihl význam historických pohledů na speciální techniku pro výukovou a vědeckou činnost fakulty. Účastníkům semináře předložil směr další činnosti fakulty jako jedinečné na Slovensku i z hlediska vývoje speciální techniky navazující na úspěšnou minulost čs. odboje. Seminář pozdravil prorektor Trenčínské univerzity Alexandra Dubčeka prof. Ing. Ivan Kneppo, DrSc., v zastoupení rektora univerzity. Přínosnými vystoupeními přispěli zástupci Armády České republiky a Ozbrojených sil Slovenské republiky plk. v. z. doc. Ing. Miroslav Janošek, CSc., a pplk. PaedDr. Zdeno Hilčík. Předseda svazu protifašistických bojovníků plk. v. v. Ing. Tomáš Švec ve svém projevu podpořil myšlenku spolupráce se vzdělávacími a vědeckými pracovišti.

S velkým ohlasem se střetla vystoupení přímých účastníků odboje a Slovenského národního povstání plk. v. v. Ludovíta Kaliského a plk. v. v. Dionýze Chajmu, ve kterých velice poutavě prezentovali své vzpomínky na těžké chvíle v bojových operacích.

Podnětem k zamýšlení bylo vystoupení plk. v. z. Ing. Milana Vance, PhD., který analyzoval ekonomickou nákladovost a efektivitu armády. Mimo jiné uvedl, že pro vypracování „Dlouhodobého plánu rozvoje“ Ministerstva obrany SR je použitý zdrojový rámec výdajů na obranu v letech 2006 až 2010 ve výši 1,89 % HDP, z toho 1,85 % HDP pro rezort obrany a 0,04 % HDP pro ostatní ústřední orgány státní správy. V letech 2011 až 2015 je použitý plánovací limit 1,9 % z HDP, z toho 1,86 % pro rezort obrany a 0,04 % pro ostatní ústřední orgány státní správy.

Součástí semináře byla i zajímavá výstava historických zbraní a další speciální techniky realizovaná ve spolupráci s Vojenským historickým ústavem Slovenské republiky, což mis-

trně dokumentoval ve svém vystoupení čerstvý absolvent FŠT Mgr. Dušan Bednárík.

Doc. Ing. Peter Lipták, PhD., vedoucí Katedry speciální techniky, která organizačně, vědecky a odborně zabezpečovala průběh semináře, ve svém vystoupení naznačil možné směry vývoje, výroby, provozu, ale i vědecké a pedagogické práce úzce související se speciální technikou.

Druhý den semináře byl věnován návštěvě Konštruktury Defence, a.s. Trenčín, výzkumně-vývojové společnosti s mnohaletými zkušenostmi v oblasti výzkumu, vývoje a zkoušek nejmodernějších pozemních a protivzdušných zbraňových systémů, munice, velitelských a řídicích systémů, elektronických systémů a dalších speciálních nadstavb a základů pro kolová a pásová vozidla. Jako příklad lze uvést letecký protibetonový systém FOBOS, 155 mm ShKH Zuzana, dělostřelecký systém řízení palby DELSYS, modernizovaný 125 mm kanón 2A 46MS pro tank T-72 M2

a další. Účastníci semináře se mohli seznámit s diagnostikou jednotlivých zbraní, sledovat 30 mm automatický kanón 2A42 při palbě jednotlivými ranami a kratší kanónovou dávkou. Určení automatického kanónu je především pro výzbroj BVP-2 a též pro vrtulníky Mi-28 s kadencí 200 až 550 min-1 s účinným dostřelem na vzdušné cíle do 2500 m a na pozemní cíle do 4000 m s průrazem kolmého pancíře na 1000 m 36 mm.

V závěru návštěvy měli účastníci konference možnost předvést své umění ve střelbě z 9 mm pistole ČZ 75 B, což většina využila a je nutno podotknout, že s vynikajícími výsledky.

Z jednání a příspěvků odborného semináře byl vydán Sborník prezentovaných a publikovaných prací s ISBN 978-80-8075-401-3.

**Text a foto:
plukovník v. z.
doc. Ing. Miroslav Janošek, CSc.**

Příslušníci UO pomáhali při povodních

S pomocí při povodních mají ženisté z Univerzity obrany své zkušenosti. V roce 2002 postavili v postižených oblastech naší republiky 53 mostů, o čtyři roky později další dva. Letos s jejich pomocí byly zatím postaveny tři mosty na Jesenicku, jeden v Kuníně na Novojičínsku a na základě požadavků z jednotlivých obcí by jich mělo být ještě postaveno sedm na Novojičínsku a tři na Děčínsku.

Projekční skupina příslušníků Univerzity obrany z Katedry ženijních technologií (pod vedením plukovníka Věroslava Kaplana) si tedy ověřila nejenom pravidelně navčičované činnosti s Vojenským geografickým a hydrometeorologickým úřadem v Dobrušce, ale zužitkovala také předešlé zkušenosti.

Projekčnímu týmu, ve kterém pracuje šestice příslušníků Katedry ženijních technologií UO, se osvědčilo opětovné nasazení univerzitní laboratoře Reach-Back do „ostré akce“. Díky tomu byla spolupráce s geodety z Dobrušky a příslušníky 15. ženijní brigády z Bechyně hladká a bezproblémová.

Nástup do záchranářských akcí v povodňových oblastech byl pružný. V sobotu 27. června 2009 byl vedoucí Katedry ženijních technologií UO plukovník Věroslav Kaplan na první koordinační poradě krizového štábu v Jeseníku. Druhý den byli již příslušníci všech vzpomínaných složek v terénu.

„Na Jesenicku jsme udělali nejdříve první průzkum lokalit. Geodeti zároveň zaměřili místa staveb. Hned poté jsme zpracovali projekt provizorního přemostění. Pak přišli na řadu ženisté. V této lokalitě jsme měli stavět tři mosty,“ popisuje podplukovník Pavel Maňas. První most byl postaven 2. července, druhý o den později 3. července. To přišel tým geodetů, projektantů a ženistů podpořit náčelník Generálního štábu AČR generálporučík Vlastimil Píček. Třetí most byl postaven 5. července.

Z Jeseníku se skupina našich příslušníků přesunula na Novojičínsko, kde 5. a 6. července provedla průzkum v osmi lokalitách, zaměření se pak dělalo v šesti lokalitách (u dvou bylo navrženo jiné řešení). Ze zasedání starostů Novojičínska nakonec

vyplynulo, že se postaví maximálně pět mostů. „V Hodslavicích jsme namísto stavby například navrhli řešit situaci objížďkou, případně zesílit most na objížďce. V Kuníně jsme u jednoho mostu navrhli udělat mimořádnou prohlídku se stanovením zatížení mostu, protože jeho poškození nebylo tak vážné,“ vysvětluje podplukovník Maňas a dodává: „Osvědčilo se mi, že jsem měl sebou Tablet PC a mohl tak operativně a velmi názorně vysvětlit starostům naše návrhy na řešení náhradních přemostění.“

Práce našich projektantů pokračovala i druhý červencový týden přípravou dalších projektů tří náhradních přemostění na Děčínsku, nové požadavky na stavbu se objevily i na Jesenicku. Na jejich konto tak k dosavadním 55 projektům provizorních po-

vodňových přemostění přibýlo letos nejméně dalších 14 a možná přibudou ještě další.

V projekčním týmu pro výstavbu mostů kromě vedoucího Katedry ženijních technologií UO plukovníka Věroslava Kaplana a podplukovníka Pavla Maňase působí také podplukovník Vojtěch Hanudel, major Jiří Štoller, kapitán Jan Sobotka a nadporučík Martin Benda. Projekční tým velmi úzce spolupracuje s geodety z Vojenského geografického a hydrometeorologického úřadu v Dobrušce a stavebními odřady ze 151., 152. a 153. ženijního praporu, které vedou bývalí studenti Katedry ženijních technologií.

Text: Mgr. Zdeňka Dubová
Foto: plk. Věroslav Kaplan

Stroje a doprava

Pruský král Bedřich Veliký tvrdil, že nejlepším diplomatickým argumentem je stotisícová armáda. Bylo to v 18. století, kdy armády dosahovaly počtu pouze několika desítek tisíc a argument Bedřicha Velikého se tak stal těžko vyvratitelným. Pociťovala to rakouská císařovna Marie Terezie a málem tak přišla o říši. Nakonec ztratila tu nejprůmyslovější část své říše Horní Slezsko.

Byla v situaci, kdy musela budovat armádu – tedy ji vyzbrojit a hlavně vystrojiti. Začala budovat textilní manufaktury a stojí tak i za vznikem textilní výroby v Brně. Avšak hromadná výroba způsobovala nemalé problémy v mechanizaci.

V době napoleonských válek se do Anglie vydal inkognito majitel blanenských železáren hrabě Salm, aby tu na své průmyslové špionáži vyzvěděl více informací o výrobě. Jako domělý dělník pracoval v železárnách a textilkách a zpátky přivezl nákresy prvního sprádacího stroje. Pak vyvstal další problém manufaktur – pohonná jednotka. Na to je ve dvacátých letech 19. století pro brněnskou textilku vyroben první parní stroj ve štěpánovských železárnách. I když strojírenství vznikalo jako pomocná produkce textilního průmyslu, už na konci 19. století jsme byli strojírenská velmoc střední Evropy a bylo tomu tak i ve 20. století.

Je logické, že nejstarším veletrhem brněnského výstaviště je od 14. do 18. září Mezinárodní strojírenský veletrh navazující na ještě starší strojírenské výstavy. V minulosti byl pořádán jako přehlídka produkce bývalého Československa alias strojírenské velmoci.

Letos i přes radikální změnu hospodářské struktury, zatěžovanou krizí, v něm

bude zastoupeno 9 oborů. Největší z nich bude souběžný 6. mezinárodní veletrh obráběcích a tvářecích strojů. Zastoupeny budou firmy jako Alta, CZ.TECH Čelákovice, ČKD Blansko a výrobce soustruhů na obrábění velkých obrobků včetně podvozků velkokapacitních letadel TOS Kuřim.

Dalším významným oborem budou Plasty, gumárenství a chemie kde bude vystavovat např. Okula Nýrsko a jeden z mála výrobců plastových tub Zálesí Luhačovice. Na další významný obor bude navazovat souběžně 5. mezinárodní veletrh dopravy a logistiky Transport a Logistika. Díky tomu budou prezentovány mezioborové výrobní technologie jako digitální továrna. Jde o simulaci komplexního výrobního procesu ve virtuálním světě s tokem výrobků až k odběrateli. Vzhledem k celosvětové krizi jsou vystavovatelům nabízeny výhody a jistě bude zajímavé sledovat letošní obsazenost pavilonů. Nepochybně tak půjde o sondu do současného stavu ekonomiky.

Dr. Vít Pospíšil

Lístky na veletrh

Studenti, uvedené veletrhy můžete zdarma navštívit; jak? Nejpozději 7 dní před zahájením veletrhu (pozdější objednávky nebudou vřizeny) si musíte u paní Jarmily Klučkové (Kounicova 65, kancelář 112 ve 3. – rektorském – patře), telefonicky na 442732 anebo e-mailem na adresu jarmila.kluckova@unob.cz – což doporučujeme – objednat jmenovitě potřebný počet vstupenek. Nezapomeňte uvést hodnosti, učební skupinu a kdo si lístky přijde vyzvednout (jeden vyzvedavající maximálně 10 lístků nebo pro jednu učební skupinu).

Univerzita obrany na své bývalé příslušníky nezapomíná

Ve čtvrtek 11. června 2009

v odpoledních hodinách se v sále Arm Clubu na Univerzitě obrany uskutečnilo pravidelné setkání managementu UO s jubilanty – členy Klubu vojenských důchodců, který působí při naší vojenské vysoké škole. Rektora-velitele brig. gen. v zál. Rudolfa Urbana zastupoval na setkání s jubilanty kvestor UO plk. Ing. Jiří Durec.

Předseda rady Klubu vojenských důchodců plk. v.v. Josef Štěpánek kvestora UO stručně informoval o aktuálních otázkách činnosti klubu a představil mu více než 50 přítomných členů, kteří v 1. pololetí roku 2009 dovršují významné životní výročí 65, 70, 75, popř. 80 let, resp. oslavili či oslaví ještě vyšší životní jubileum. Rekordmanem mezi jubilanty byl pplk. v zál. Ing. František Ištván, který se dne 29. dubna 2009 dožil úctyhodných 95. narozenin. Po symbolickém přípitku kvestora pak tajemník

rady KVD plk. v.v. Vladimír Kučera modeloval vlastní akt předávání pamětních listů a dárků jednotlivým oslavencům.

V krátké zdravici na adresu jubilantů a přítomných členů rady klubu kvestor UO vyzdvihl skutečnost, že KVD působící při Univerzitě obrany je se svými přibližně třemi stovkami členů největším a současně jedním z nejčinnějších sdružení Svazu vojáků z povolání v rámci celého resortu. K názorům rady klubu i jednotlivých členů je přihlíženo nejen z úrovně managementu školy, ale i ze strany Krajského vojenského velitelství v Brně a odboru mimoresortní spolupráce Sekce personální MO.

V následující neformální besedě odpověděl plk. Durec na dotazy členů KVD týkajících se zaměření studia na fakultách UO, uplatnění absolventů školy v praxi, kontaktů mezi UO a zahraničními vojenskými školami i dalších možností rozvoje spolupráce mezi školou a Klubem vojenských důchodců.

**Text: Miloš Dyčka
sekretariát rektora UO**

Nekrolog

29. červen 2009 byl dnem posledního rozloučení s prof. Ing. Ladislavem Kovaříkem, CSc. Život tohoto významného a mezinárodně uznávaného vědeckého a pedagogického pracovníka vojenského vysokého školství jistě stojí za připomenutí.

Prof. Kovařík se narodil v roce 1921 v Krasově u Blanska. Vyučil se v ČKD Blansko a během války pracoval jako soustružník ve Škodových závodech v Adamově. Po ukončení průmyslovky v Brně pracoval 3 roky jako mistr a po jednoročním státním kurzu v Opavě nastoupil ke studiu na tehdejší VTA v Brně. Své Almě mater zůstal věrný i po jejím úspěšném ukončení v roce 1956 po celý zbytek svého aktivního života a navíc ještě přidal další 4 roky práce na částečný úvazek jako důchodce. Celou tuto dobu působil jako vysokoškolský učitel na Katedře spalovacích a leteckých motorů a pilně přitom pracoval na svém kariéerním růstu: v letech 1962 CSc., 1966 docent, 1981 profesor. Přitom stihl působit 9 let jako expert a vysokoškolský učitel v zahraničí: v letech 1962 až 1965 v Káhiře a v letech 1978 až 1984 v Bagdádu. Jako školitel vychoval 6 vědeckých aspirantů, z nichž dva působící jako VŠ profesori potvrzují, že i v této oblasti byl velmi úspěšný.

Odborná práce prof. Kovaříka směřovala do oblasti teorie spalování v pístových motorech a jejich bezdemontážní diagnostiky. Právě v této oblasti publikoval asi stovku odborných článků a získal 6 patentů. Dále publikoval vedle 5 skript 2 rozsáhlé učebnice a v roce 1970 mu v SNTL vychází odborná kniha Motory Wankelovy a jim příbuzné. Mimoto působil jako externí pracovník a konzultant řady průmyslových podniků, byl spoluzakladatelem a organizátorem mezinárodních konferencí o spalovacích motorech i členem mezinárodních profesních organizací.

Pokud se snad někomu zdá, že je to na jeden lidský život přespříliš, je na čas připomenout ještě koníčky pana profesora. Aktivně hrál na řadu hudebních nástrojů, v mládí dokonce založil a vedl vesnickou kapelu. Jako vášnivý fotograf se uplatňoval především při cestování a zejména v důchodu byl zaníceným chalupářem a zahrádkářem.

Odchod člověka je vždy smutnou záležitostí. Jedná-li se však o život požeňnaný léty, naplněný užitečnou prací s nepřehlédnutelnými výsledky a zanechávající v srdcích ostatních nezapomenutelné vzpomínky, je ten smutek možná o trochu menší.

Text: prof. Ján Kamenický

Do Jižních Čech za kulturou i sportem

Na první, a tentokrát prodloužený červencový víkend zorganizoval Závodní výbor ZO ČMOSA na Univerzitě obrany ve spolupráci s Fondem kulturních a sociálních potřeb Univerzity obrany pro zaměstnance Univerzity obrany a jejich rodinné příslušníky tradiční zájezd do Jižních Čech. Hlavním účelem zájezdu bylo nabídnout jeho účastníkům mimořádné kulturní a sportovní využití během jediného víkendu. I když předpověď počasí na tři dny volna nevypadala vůbec příznivě, nakonec vše dopadlo dobře a zamýšlený program se podařilo až na malé výjimky naplnit.

Sobota byla kromě přejezdu do Jihočeského kraje, s krátkou zastávkou v Dačicích, určena jednak k prohlídce Českého Krumlova, města s mnoha historickými památkami, a jednak k návštěvě představení v tamějším přírodním divadle. Odpoledne si tak mohl každý podle své libosti prohlédnout např. hrad a zámek, muzeum voskových figurín, muzeum marionet, muzeum útrpného práva nebo se jen tak toulat v uličkách historického centra se spoustou obchůdků a hospůdek. Večer pak všichni vyrazili do zámecké zahrady, kde na otáčivém hledišti zhlédli divadelní představení Kráska a zvíře v podání herců Jihočeského divadla. Pohádkový příběh o obětování se o kouzlu lásky, který František Hrubín napsal

přímo pro českokrumlovské otáčivé hlediště, umocněný čarokrásným prostředím a atmosférou noční zámecké zahrady, nabídl divákům opravdu nezapomenutelné zážitky.

Na neděli bylo naplánováno sjíždění Vltavy na raftech. Po vyhodnocení momentální situace ohledně stavu vody v řece, byl nakonec vybrán ke zdolání asi čtyřiačtyřicet kilometrů úsek. Sportovní nadšenci, což byli úplně všichni, odjeli po snídani autobusem do kempu Na Pískárně nedaleko Větrných, aby zde připravili rafty na plavbu po zvýšené, nicméně dostatečně bezpečné hladině Vltavy. Vedle nadprůměrného průtoku na vodáky čekalo na cestě do Zlaté Koruny také sedm jezů, mezi nimi i ten nejznámější – jez u Plášťového mostu přímo pod českokrumlovským zámkem. Na to, aby vše řádně fungovalo a během plavby se nikomu nic nepříjemného nepříhodovalo, dohlíželi a radou byli nápomocní příslušníci Centra tělesné výchovy a sportu pod vedením

pplk. Mgr. Stanislava Chvosty, kteří tuto sportovní část zájezdu dlouhodobě organizačně připravovali a technicky zajišťovali. Po vyplutí do rychlého říčního proudu čekalo posádky sedmi raftů zhruba šest hodin zajímavé jízdy po horním toku Vltavy zpestřené několika zastávkami ve vodáckých občerstvovacích zařízeních, ale především sjížděním zmíněných jezů. Do cíle všichni dorazili mírně unaveni, ale v pořádku a navíc s příjemnými vodáckými pocity.

Na poslední den zájezdu byl připraven turistický výšlap v okolí Lipenského jezera. Tentokrát však rozmarné počasí mělo navrch, a tak původně několikahodinová procházka šumavskou přírodou musela být zkrácena. Ale ani tato drobná nepříjemnost nedokázala přítomným příliš pokazit náladu a zpět do Brna se všichni jistě vraceli spokojeni.

Text a foto: Miloslav Havlín

Na vaše dotazy odpovídá Miloslav Havlín

V minulém čísle jsme vám přinesli první část třídílného seriálu, ve kterém na vaše otázky týkajícího se pracovního práva odpovídá místopředseda Základní organizace Českomoravského odborového svazu civilních zaměstnanců armády na Univerzitě obrany Miloslav Havlín.

Je zaměstnavatel oprávněn změnit mi platový tarif bez mého souhlasu?

Ano, zaměstnavatel může zaměstnanci změnit platový tarif (stanovený pro platovou třídu a platový stupeň) bez jeho souhlasu. Vzhledem k charakteru prostředků, z nichž jsou platy poskytovány, platí pro určení platu poněkud odlišné podmínky než je tomu u mzdy. Plat totiž určuje zaměstnanci zaměstnavatel (jednostranným právním úkonem) podle zákoníku práce, jeho prováděcího nařízení vlády a v jejich mezích podle kolektivní smlouvy, případně vnitřního předpisu. Určení platu jiným způsobem, např. individuálním sjednáním v pracovní nebo jiné smlouvě, v jiném složení nebo v jiné výši není možné.

Zatímco do platové třídy zaměstnavatel zařazuje zaměstnance podle druhu práce sjednaného v pracovní smlouvě a v jeho mezích na něm požadovaných nejnáročnějších prací, vedoucího zaměstnance potom podle nejnáročnějších prací, jejichž výkon řídí

nebo které sám vykonává, pro zařazení do platového stupně je rozhodná doba tzv. započitatelné praxe.

O určení platu je zaměstnavatel povinen vydat zaměstnanci v den nástupu do práce písemný platový výměr, ve kterém musí uvést údaje o platové třídě a platovém stupni, do nichž je zaměstnanec zařazen, a o výši platového tarifu a ostatních pravidelně měsíčně poskytovaných složek platu, např. příplatku za vedení nebo zvláštního příplatku. Pokud kolektivní smlouva nebo vnitřní předpis zaměstnavatele neupravuje termín a místo výplaty, je nutno tyto údaje rovněž uvést v platovém výměru. V případě, že dojde ke změně skutečností uvedených v platovém výměru, je zaměstnavatel povinen tuto skutečnost zaměstnanci písemně oznámit včetně uvedení důvodů, a to nejpozději v den, kdy změna nabývá účinnosti.

Pokračování příště

Soutěžní křížovka o manikúru!

Vyluštěnou tajenku zašlete do 11. září 2009.
Písemně na adresu: Univerzita obrany,
Redakce Listů UO, Kounicova 65, 612 00 Brno.
Rovněž ji můžete zaslat e-mailem na adresu:
listy@unob.cz
Dva výherce odměníme věcnou cenou.
Výherci z č. 10 jsou Hana Červenková a Aleš Hála.

Šance
pro dva čtenáře

	EXOTICKÉ OVOCE	VESNICE	RUSKÁ ŘEKA	SPZ MOST	OBYVATEL SLEZSKÉHO MĚSTA	VYKLEŠ- TĚNÝ BYČEK		CITOSL. SKOKU	OPATŘENÁ AMBALÁŽÍ	DĚTIN- ŠTĚT řidč.
MĚSTO U BLANSKA							VRH TOVÁRNÝ OHÝBAN. NÁBYT. zkr.			
2										
ADOLF dom.				OPAK HO- MEOPATA AFRO- ASIAT						
ZÁPOR bás.			SVISLÁ JESKYNĚ EDÉM					ŘÍMSKY 51 SKUPENSTVÍ VODY		
LYŽAŘSKÁ VĚTROVKA							PERO angl. zkr. BEDNA zast. ob.			
ĎÁBEL						DRAVÝ PTAK OSOB. IDENT. ČÍS. angl. zkr.				
	ČESKÉ MĚSTO	SIBÍRSKÝ VELETOK 3			KORZÁR VÝROBCE KLOBOUKŮ					
STÁTNÍ PLANOV. KOMISE zkr.				MAĎARSKÁ ŘEKA NEOBUT					TROPICKÉ OVOCE mn. č.	OKOLNÍ KRAJINA
KŮN bás.			NĚMECKÉ MĚSTO UKAZOV. ZÁJMENO					NEBOŤ náf. ČÍSLOVKA		
CHEMICKÁ LÁTKA						OSTROV V USA TĚLO				
ZBAVIT PLODŮ							INU náf. LOVKYNĚ PEREL			
KAPROVI- TÁ RYBA				HLUK ob. expr. INIC. KRÁŠ- NOHORSKÉ						
NĚMECKÁ ŘEKA					1					
VTEKÁNÍ					ČÁST NOHY mn. č.					ADAK, KETON ACA, OSTE

Po stopách československých legií (5. část)

V muzeu Jaroslava Haška

Zástupkyně nepřítomné ředitelky Maria Genadijevna Sabelevová nás přivítala s milým úsměvem. Divila se, jak rychle jsme muzeum, a k tomu prostřednictvím místní dopravy, našli. To ovšem podcenila naši ruštinu.

Malebný domek, ve kterém muzeum sídlí, dýchal ve všech svých prostorách Československem. Byl to zvláštní pocit, který nás nečekaně ovanul tak daleko od naší vlasti. A ještě k tomu díky našemu proslulému spisovateli, pro kterého neměli legionáři příliš dobrých slov. Poodhalit roušku těchto obecně nechvalných a známých tezí bylo naším hlavním úkolem.

Muzejní expozice zde byla již od roku 1925, avšak muzeum nazvané po spisovateli Jaroslavu Haškovi bylo slavnostně otevřeno 15. ledna 1966, tenkrát za přítomnosti velvyslance ČSSR. Nepochybně je zajímavé, že se v Bugulmě učí muzejní pedagogika, takže muzeum slouží i k tomuto účelu. Výuka studentů zde probíhá pomocí textů „vojáka Švejka“ a s využitím počítačů. Pro předškoláky mají připravenou práci s kresleným Švejkem, pro žáky mají lehčí a pro studenty složitější texty. Na nich se učí vyprávět historii. Pro tyto věkové skupiny je to veselejší, a teprve později přecházejí k tzv. skutečné, daleko smutnější historii a válkám. V muzeu bývají také setkání s veterány vlastenecké války nebo s „dětmi války“.

„I to je součást historie kraje. Přepisovat historii se totiž nevyplatí. Vymazat spisovatele nebo jeho dílo z myslí ani totiž nelze. Osudem Jaroslava Haška bylo sloužit v Rudé armádě, a proto jsme rádi, že zde byl! Vážíme si toho, nezamtlujeme jeho minulost, ani on se za ni nemusí dnes stydět, protože žil v době nepochopitelně strašné“, s úctou o něm vyprávěla naše průvodkyně.

Odtud velel Hašek

Muzeum má šest místností. I my dva

Moravané jsme si mohli sednout na židli v bývalé kanceláři vojenského velitelství. Odtud tedy velel Jaroslav Hašek! Další sál se věnuje spisovateli rodišti a mládí, v jiném je pak již jeho ruská anabáze až po jeho návrat do Čech. Následující sál nás zavedl do Lipnice nad Sázavou, kde proslulý spisovatel skonal. Řada dobových fotografií je u nás nepochybně neznámá. Pátý sál se odvážně zabývá vizí muzea až s fantaskní bravurností a nachází podobné osobnosti, které porovnává s naším spisovatelem. Je to nepochybně velmi zajímavé a novátorsky v našich poměrech nezvyklé. Poslední velký sál slouží k setkávání nejen různých umělců, ale je i místem pro návštěvy. „Častokrát zde bývaly celé zájezdy Vlaků družby, které sem přijížděly od vás“, nostalgicky dodala průvodkyně. Není bez zajímavosti, že ve své době bývalo ve sklepení domu i vězení, dnes je zde depozitář obsahující na 20 tisíc exponátů. Mezi nimi dominuje nejstarší vydání Švejka z roku 1930. Dnes je vystaveno asi 1500 exponátů.

Dobrý voják švejk

M. G. Sebelevová se o našeho spisovatele intenzivně zajímá celý svůj život. I proto od roku 2001 nastoupila pracovně právě sem.

„Jsem šťastná, když můžu vyprávět o muži, kterého zná celá planeta Země. Ve zdejších fondech máme vydání Dobrého vojáka Švejka například i v čínštině, tatarštině, uzbečtině, vyšel i kazašsky, ale to by byl dlouhý výčet, protože vyšel již v 78 jazycích světa! Rovněž výčet zajímavých návštěvníků muzea by byl dlouhý. Byli zde významní umělci, ale i politici například z Finska, Turecka, Německa, Francie, ale nejraději zde vítáme dobrosrdečné Čechy. Ročně navštíví muzeum přes 6 tisíc zájemců“, dodala Marie Sebelevová.

Nové vize muzea

Je zajímavé, že muzeum nestagnuje na tom, co bylo. Například v roce 2004 se v Moskvě sešly zástupci muzeí ze všech koutů světa na akci Intermuzea. Její účastníci se zabývali modernějším pojetím muzejnické práce a muzeum J. Haška se svými plánovanými perspektivami uspělo. Bude Hašek v rekonstruované staré historické budově či v nově vystavěné? „To je otázka, ale dotaci máme příslibenu právě za námi přednesenou a odvážně pojatou vizí muzea“, pyšně dodala Maria Ganadijevna.

Globální světová politika

Další dlouhá řeč se točila pochopitelně i kolem současné politiky mezi našimi zeměmi, ale i na téma globální světové politiky, ve které je historička nepochybně velmi zdatná. „Amerika neadekvátně reaguje na naši skutečnost. Je příliš daleko za mořem, aby rozuměla našim potřebám i duši ruského člověka. Jedno světové centrum považují za chybu. Politika je součástí přírody a od ní nás konfrontačně stavějí proti světu, třeba nerostnými zásobami, to je jejich nepochopení. Protože my nediktujeme nikomu nic, i když jsme dostatečně silní.“ I z tohoto fragmentu je patrna nejen historicko-politická erudice historičky. A právě to nepojmenované u nás nyní moc chybí!

Večer se nachýlil a pracovní doba již dávno skončila, když jsme opouštěli „kus naší půdy“. Po pár zastávkách autobusem a po nadbytečných administrativních okolcích konečně uléháme. Noc v hotelu Bugulma rychle uplynula. Ráno nás čekala návštěva pietních míst.

Text a foto: Jan Kux